

PÉCSI Dohánygyár

IV. EVFOLYAM, 3. SZÁM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1977. MÁRCIUS

Csatlakozunk a csepeliekhez

Vállalatunk szocialista brigádvezetőinek 1977. március 11-i állásfoglalása alapján csatlakozunk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának méltó megünneplésére vonatkozó csepeli felhíváshoz. Az évforduló tiszteletére tovább fejlesztjük azokat a egyszerű gazdasági, mozgalmi eredményeket, amelyekből vállalatunk dolgozói az elmúlt évek során követésre és tiszteletre méltó hagyományokat alapoztak meg.

Mind ezek alapján vállalatunk dolgozói, párt, tömegszervezői és gazdasági vezetői, valamint a szocialista brigádok vezetőinek felhívása alapján az alábbi vállalásokat tesszük:

— A vállalati termelési tervet 50 millió darab Sopianae cigarettatermeléssel túlteljesítjük;

— A bázishoz viszonyítva 20 tonna dohányt takarítunk meg, a gyártásközi selejt csökkentésével;

— A fogyasztói igényeknek megfelelően kidolgozzuk a Sopianae cigaretták mentholos változatát és azt 1977. évben forgalomba hozzuk.

— A DH munkarendszerre való áttérés érdekében az I. félévben a vállalat valamennyi vezetőjét, a II. félévben a dolgozókat felkészítjük az 1978. január 1-től történő fokozatos bevezetésre;

— A dolgozók tulajdonosi jogának növelése érdekében továbbfejlesztjük az üzemi demokrácia intézményeit. Ezzel párhuzamosan fejlesztjük a vállalat érdekességi rendszerét a decentralizáció elve alapján;

— A vállalatnál eddig elért eredményekre támaszkodva továbbfejlesztjük a dolgozó nők kettős hivatásának betöltésére vonatkozó feltételeket. Ezen belül tovább javítjuk a vállalat szociális ellátottságát.

— Fejlesztjük a dolgozó nők szakmunkássá való nevelését.

— Folyamatosan szervezzük a technológiai rendszert, abból a célból is, hogy a szakmunkás bizonyítványt nyert dolgozó nőknek érdemi munkahelyeket biztosítsunk a termelés rendszerében.

— Az év folyamán legalább három alkalommal kommunista műszakot szervezünk, melyből egy műszak összvállalati bérrel a földrengés sújtotta szocialista országok dolgozóinak megsegítésére, két műszak bérrel pedig a Pécs városi gyermekintézmények fejlesztésére ajánljuk fel.

A gyártásközi minőségellenőrzés első tapasztalatai

Jól választottuk meg a mérési pontokat

A fogyasztók magas igényt támasztanak

Gyártásközi minőség ellenőrzés. Schön Tiborné Románc cigaretták mintavétele közben, a csomagolásban.

1977 január hónaptól — amint az ismertetésre került az 1976. december 27-én megtartott műszaki konferencián — gyártásközi minőségellenőrzési tevékenységünket kiterjesztjük a már meglévő területeken kívül (beérkező anyagok minőségi átvétele, cigarettagyártás) a cigaretták előkészítési, csomagolási fázisaira, valamint a kreppelési, filterrúdgyártási folyamatokra.

A felsorolt technológiai területeken több éves megfigyelésünk, sorozatos mérési eredményeink, társvállalatoktól szerzett tapasztalataink segítettek bennünket a redlis minőségi követelmények felállításában, a rendszerbe foglalt értékmérés kidolgozásában. Az elmúlt év utolsó hónapjában és január hónapban kísérleti jelleggel indítottuk be a komplex ellenőrzést és annak értékelését. A kísérleti idő folyamán úgy bizonyult, hogy a technológia különböző fázisaiban a mérési pontok helyét, és a mérési jellemzőket jól választottuk meg. A vizsgált időszakban a filterrúd átmérő és a szegélyragasztás ellen merült fel igen sok kifogás, leggyengébb pontként ez a két jellemző említhető.

Az előkészítési osztályon a dohányvágat minőségét a nedvességtartalom, az apródohány, a portartalom és a nagyméretű kocsánytartalom paraméterekkel mérjük. Sok dolgozóban aggodalmat keltett a nagyméretű kocsánytartalomnak a vizsgálati körbe történő bevonása, mérése. Valóban, a mérési intervallum igen tág értékek között ingadozott, így nyilvánvalóan a vizsgálati körbe történő bevonást gyakorolt az összesített minőségi mutató értékére, de korántsem olyan irányban, és mértékben, mint ahogyan azt dolgozóink gondolták. Ezt a tényt a jelenlegi mutatók ala-

si formájában ezek igen jelentősek. A Sopianae cigarettacsomagocskának mint különleges minőségű gyártmány csomagolásának minősége, esztétikai elvárása a fogyasztók részéről jóval magasabb, ezért nagy gondot kell fordítanunk a külső megjelenési formára, a gyártmány esetében.

Ellenőrző hálózatunk vizsgálati eredményeihez minőségi skálát rendeltünk, s ilyen formán termelő gépek, csoportok, műszakok minőségi munkájáról nyerhetünk folyamatos képet. Naponta és havonta összesített mutató jelzi az osztályokon rendszeresített táblákon egy-egy csoport minőségi munkáját. Február hónapban üzemrészekenként a minőségi mutató a következő:

Előkészítés	Fecské	Románc	Sopianae
I. műszak	1,0	0,9	1,1
II. műszak	1,0	0,9	1,0
Filtergyártás	I. műszak	II. műszak	
2. gép	0,80	0,80	
3. gép	0,50	0,70	
4. gép	0,90	0,80	
5. gép	0,70	0,50	
6. gép	0,80	1,00	
7. gép	1,00	1,10	
Csomagolás	I. műszak	II. műszak	
1. gép	1,10	1,00	
2. gép	1,10	1,00	
3. gép	1,00	0,90	
4. gép	1,10	0,90	
5. gép	0,90	0,90	
6. gép	0,70	0,70	

Az elkövetkezendő időben ezek a minőségi mutatók, melyek a 0,5—1,5-ig terjedő értéket vehetnek fel, lesznek hivatottak mérni egy-egy munkacsoport minőségi munkáját.

Dr. Kiss Elemérné

Dr. Moger János vitaindítóját tartja

A Lendület és a Déri Miksa brigád elismerése

Küldötteink az iparági tanácskozáson

A közelmúltban az egri Dohánygyár adott otthont a dohányiparban dolgozó szocialista brigádvezetők IX. tanácskozásának. Az iparág küldötteit — köztük a pécsi gyár kilenc szocialista kollektívájának vezetőjét — dr. Domán László, az egri Dohánygyár igazgatója köszöntötte, majd Varga József, az iparági szakszervezet tanács titkára nyitotta meg a tanácskozást, amelyen többek között részt vett Szócs Sándor, a SZOT elnökségének tagja, valamint Hegedüs Gyula, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium képviselője is.

Az iparág helyzetét, ezen belül a szocialista munkaverseny-mozgalmat, illetve a szocialista brigádok munkáját dr. Moger János, a Dohányipari Vállalatok Trösztjének vezér-

igazgatója értékelte, s vitaindítójában részletesen beszélt a feladatokról is.

Az értékelést követő vitában vállalatunk két brigádvezetője is szót kapott. Lédezzünk hát az ott elhangzottakból... A Déri Miksa szocialista brigád nevében Kolep Ferenc, az Ady Endre nevet viselő kollektíva nevében pedig Hiv Mihályné mondta el hozzászólását.

— Brigádunk 1971-ben alakult, feladatunk a gyárban lévő erős- és gyengeáramú szerelések és a tmk-javítások elvégzése: ezért választottuk névadóul Déri Miksát, a nagy feltalálót. Munkánk igen szeretőgazó és csak úgy eredményes, ha üzemünkben lévő szocialista brigádokkal jó kapcsolatban, együttműködve dolgozunk. Különösen nagy jelentőségű a dohánygyártó gép tmk-javításoknál, a Kossuth és Béke műszerész-lakatos brigádokkal összhangban és párhuzamosan végzett munka.

Kolep Ferenc, a továbbiakban a Déri Miksa-brigád egyik tevékenységéről beszélt.

— A Munka és művelődési központ szervezi, amelyben a város jelentős üzemei és gyárai vesznek részt. Nemcsak vetélkedőkön derül ki, hogy az akcióban megtekintett — színház, film, zene — előadás, az elolvasott könyvek mire milyen hatással vannak. Hiv Mihályné hozzászólásában részletesen ecsetelte a gyári brigádmozgalmat.

— Vállalatunk 526 brigádtagjának jó szellemét nemcsak az új gyártmány, a Metropol forgalomba hozatala dicséri. Brigádjaink a vállalt 4050 társadalmi munkaóra helyett közel 11 300 órát teljesítettek. Ez kommunista műszakokat, városi óvoda-bölcsőde építést, a mi óvodánk környezetének szépítését, iskolák, öregek és betegek patronálását foglalja magába.

A hozzászólásokat követően, a szocialista brigádmozgalmában legkiemelkedőbb kollektívák vezetőinek jutalmakat nyújtottak át. Vállalatunktól, a gyártásból a Lendület, a karbantartóktól pedig a Déri Miksa brigádot jutalmazták.

A „Tobak” brigád nőnapj ünnepségén a gyári óvodások is köszöntötték a szocialista kollektíva tagjait.

Pártszervezetünk értékelte kommunistáink munkáját HARKÁNY, BALATON-PART, POCSUVADLÓ

Együttessen, közös felelősséggel

Feladatok pontokba foglalva

Az alapszervezetek januári taggyűlései után a Pécsi Dohánygyár pártszervezete 1977. február 23-án tartotta összevont beszámoló taggyűlését, amely az 1976. évi munkáról adott számot.

A városi pártbizottság képviselőjében dr. Rugási Endre, a városi pártbizottság tagja és Lőcséi Attila, a városi pártbizottság munkatársa vett részt a taggyűlésen.

Az 1976. évi munkáról szóló beszámolót Kárpáti Károlyné elvtársnő terjesztette a tagság elé. A beszámoló taggyűlés fő politikai tartalmát az a tevékenység adta, amelyet a XI. kongresszus határozatainak végrehajtása érdekében folytattak a kommunisták.

A közelmúltban az új párttagsági könyvek átadásával és azt megelőzően a tagsággal folytatott személyes beszélgetésekkel zárult le a pártélet egy jelentős eseménysorozata.

A párttagokkal folytatott beszélgetések fellendítették és gazdagították a pártszervezetek politikai életét. Az akció politikai tanulságainak levonása, a párttagság véleményének és javaslatának felhasználása az alapszervezetek és a pártvezetőség tevékenységét hosszabb időre megszabta.

A beszámoló elemezte az MSZMP Központi Bizottsága 1976. december 1-i ülésének határozatát, amely a gazdasági munka időszaki kérdéseivel foglalkozott. A pártszervezetek összevont tevékenysége szükséges ahhoz, hogy a dolgozók megismerjék, magukévá tegyék a tervekkel és fegyverezték munkával részt vegyenek azok megvalósításában.

Aktívan a közéletben

A beszámoló értékelte a pártvezetőség határozatainak végrehajtását. Kiemelve, hogy a káder- és személyzeti munka területén nagyfokú fejlődés tapasztalható. Az előző évekhez viszonyítva a káderutánpótlási tervben javulás következett be a nők és a 30 év alatti fiatalok bevonásában. A kádercserék minden esetben belső erőből lettek megoldva, a 9 fős kádercserénél 5 nő került beállításra.

Előrelépés mutatkozik a nők közéleti szereplésében. Képviselve vannak asszonyaink a megyei és városi pártbizottságban, a megyei és városi népfőnökség bizottságban, a Szakszervezetek Baranya megyei Bizottságában és az igazgatótanácsban.

A nők oktatásban, művelődésben való részvétele is számottevő. A jövőben, dolgozó asszonyaink jobban éljenek a munkahelyi demokrácia lehetőségével, bátrabban kezdeményezzenek és jó javaslataikkal segítsék a gazdasági, politikai feladatok megoldását.

Örvendek, hogy a politikai képzés különböző formáiban egyre nő a fizikai dolgozók száma, amelyet az alapszervezeti és pártvezetőségek agitációs tevékenysége mellett a brigádmozgalmak fejlődése is eredményezett. A különböző oktatási formákra történő beiskolázásokra az elmúlt évben a pártvezetőségek és a szocialista brigádok összehangolt tevékenysége volt a jellemző. Az oktatásban résztvevők számszerű növekedése mellett megállapítható, hogy úgy a pártszervezeteknél, mint a KISZ- és szakszervezetnél az oktatások rendszeresebbé, színvonalosabbá váltak. A propagandisták jól végzik munkájukat, a foglalkozások témáinak jó megválasztásával az érdeklődést az aktivitást fokozzák.

Cselekvési program szerint

A pártvezetőség az 1976-os gazdasági évről vonatkozóan a városi pártbizottság határozata alapján cselekvési programot készített. A pártvezetőség a végrehajtás állását negyedévenként értékelte. Észrevételeit, javaslatait intézkedés végett a gazdasági vezetésnek továbbította.

A gazdaságirányító és segítő munka igen hatékony eszköznek bizonyult az 1976. évi tervfeladatok végrehajtásában. Az előző évhez viszonyítva 11,6%-kal nőtt a cigarettatermelés, így tervünket 105,4%-ra teljesítettük. A szocialista brigád címért és magasabb fokozatért 30 brigád versenyzett 526 fővel.

Az agitációs és propaganda munka területén nagyfokú előrelépés mutatkozik. Ez érezhető az oktatási munka eredményeiben, gazdasági eredményekben, társadalmi munkák szervezésében és a különböző városi politikai megmozdulásokban.

Teendőink

A pártvezetőség elkészítette az V. ötéves tervre szóló agitációs és propaganda tervet.

A munkásörtség megalakulásának 20 éves évfordulója al-

kalmából a beszámoló részletesen foglalkozott a munkásörtség tevékenységével, személy szerint megköszönve a vállalatunknál dolgozó munkásörsök példamutató tevékenységét.

A taggyűlés megvitatta és elfogadta a pártvezetőség beszámolóját és a következő határozati javaslatot hagyta jóvá:

1. A tagkönyvcsere megelőző beszélgetésekből adódó feladatokat az alapszervezetek és a pártvezetőségek feldolgozták. Munkatervük szerint folyamatosan hajtásuk végre az abból adódó feladatokat és kéthavonta a taggyűléseken számoltak be a végrehajtásról.

2. A gazdaságvezetés, a területeken működő művezetők hetente tájékoztassák az alapszervezeti titkárt elvtársakat a közbeső feladatokról, mert a végrehajtásban csak úgy tudnak hatékony segítséget nyújtani, ha ismerik a felvetődő problémákat.

3. Elhatároztuk a DH munkarendszer teljeskörű, az egész vállalatra vonatkozó bevezetését, 1980. január 1. határidővel. Az új munkamódszer teljeskörű bevezetésének előkészület ideje így közel három év. Pártvezetőségünknek és társadalmi szerveinknek is jelentős feladatai vannak már a bevezetés időszakában is. 1977. évben a pártalapszervezetek titkárai és termelési felelősei, valamint a KISZ-alapszervezetek titkárai és az SZB termelési felelősei is végezzék el a DH-tanfolyamot, hogy a társadalmi szervek hatékonyan segítsék, neveljék, agitációs és ellenőrző munkát végezzenek az új munkamódszer bevezetésénél és továbbfejlesztésénél.

4. 1977. évben el kell készítenünk a szemléltető agitációs, az alapszervezetek agitációs felelőseinek bevonásával. A párthatározatok, gazdaságpolitikai egységesebb értelmezés érdekében.

5. A pártépítési munkánknál nagyobb figyelmet kell fordítani 1977. évben a 30 éven aluli női fizikai dolgozók tagfelvételére.

6. A pártcsoportvezetők munkáját segíteni kell oly módon, hogy a pártalapszervezetek vezetőségei rendszeresen tájékoztassák őket az időszaki kérdésekről. A pártcsoportok észrevételeit, javaslatait a gazdasági vezetés vegye figyelembe. A felvetett észrevételek minden esetben a vállalat gazdasági hatékonyágának növelését segítsék.

7. Az ideológiai munkánkat olyan felelősséggel kell továbbra is folytatni, ahogy az elmúlt években végeztük. Kiemelt helyen kell foglalkozni a szocialista brigádvezetőkkel, KISZ-ifjúsággal, a fiatal pártmunkásokkal. **Benkő Lászlóné**

Előzetes, az üdülési lehetőségekről

Tavalyi évtől a szakszervezeti bizalmiak jogköre bővült, egyetértési jogot kaptak a beutalójegyek odaítélésében is. Ez a nagyon helyes intézkedés üdülési, szervezési munkánkban remélhetőleg nagyon sok segítségre fog lehetőséget adni.

Február hónaptól minden jelentkezőnek ki kell tölteni a jelentkezési lapot, melyet mindenki a szakszervezeti bizalmijától kaphat, illetve az üdülési bizottság bármelyik tagjától. A jelentkezési lapot csak a bizalmi javaslatával fogadjuk el. A bizottság csak szabályszerűen kitöltött kérelmi lapot tud figyelembe venni.

1977-ben is — az eddigi gyakorlatnak megfelelően — vállalatunk bérleti szerződést kötött balatonboglári, illetve

harkányi üdülő igénybevétele. Ez a két bérlemény önálló rendszerű, természetesen főzési lehetőséggel. A harkányi üdülőt június 1-től lehet igénybe venni 7 napos turnusokban, augusztus 30-ig. A balatonboglári bérlemény június 7-től igényelhető, 14 napos turnusokban. Itt öt szoba, fürdő és főzési lehetőség biztosított. Napi térítési díj 16 Ft/fő mindkét helyen. Ipari üdülőinkben az üdülési szezon június 7-én kezdődik, 14 napos turnusokban augusztus 29-ig.

Abrahámhegyen egy darab háromgyásos szoba áll rendelkezésre, Balatonszabadiiban egy háromgyásos és egy egygyásos szobát vehetünk igénybe. Ezekben az üdülőkben napi háromszori étkezést biztosítanak. Napi térítési díj ipari dolgozóknak 30 Ft, nem iparban dolgozó házastársnak 42 Ft, gyermekeknek 2—14 éves korig 14 Ft, 15 évtől önálló keresettel nem rendelkező gyermek térítési díja 20 Ft.

Ez évben is lehetőség van Csehszlovákiában üdülésre. Gyárunktól 35 fő vehet részt az ELEKTROVIT Vállalat Pocsuvadlóban lévő üdülőjében egyhetes időszakra, június 11—18-ig. Az útlevelel egyenlő kell gondoskodni. Az étkezési térítési díjat az ipari üdülőkben érvényes díjtétel szerint kell fizetni.

Ezekben a lehetőségekben kívüli minden szakszervezeti bizalmi felvilágosítást tud adni az igényelhető SZOT beutalójegyek időpontjáról.

Gasteiger Lászlóné

Mit tartalmaz a kollektív szerződés?

5. A részesedési alap felosztása

A kollektív szerződésben a részesedési alap felosztása és felhasználása című fejezetben foglalkoztunk ismertetésénél először is az alapvető részekre történő felosztásról kell beszélni. Kollektív szerződésünk a tervezett részesedési alapról kiindulva az alapvető részek egymás közötti arányát százalékosan fejezi ki. Melyek ezek az alapvető részek? Az egyik legfontosabb a közvetlen anyagi ösztönzésre vonatkozó rész váltóztatható meg.

Az év végi részesedés felosztásánál alapvető kérdés az, hogy kik jogosultak részesedésre? Ezt a kollektív szerződés 26. pontjában találjuk meg a következőképpen: teljes részesedésre jogosultak: 1. Aki a tárgyév január 1. napjától december 31. napjáig a vállalatnál munkaviszonyban állt, 2. Aki megszakítás nélkül 30 napot meg nem haladóan voltak keresőképzetlenek (táppénz, szülési szabadság). Ez vonatkozik arra az esetre is, ha a dolgozó évközben kétszer vagy többször volt egyfolytában 30 napot el nem érően keresőképzetlen. Kik jogosultak részesedésre?

1. Aki év közben a tárgyév június 1. előtt lépett munkaviszonyban és a tárgyévét ledolgozta; vagyis december 31-én még a vállalatnál munkaviszonyban állt. 2. A nyugdíjba lépésig ledolgozott időre; 3. Aki a tárgyévben meghalt. 4. Aki katonai szolgálatba lépett, illetve leszerelt. 5. Akinek átmenetileg a vállalat felmondott, 6. Aki 30 napot meg nem haladóan táppénzes állományban vagy szülési szabadságon volt. 7. Aki a vállalatnál átmenetileg a vállalat felmondott, ill. akik átmenetileg távoztak. 8. Aki év közben gyermekgondozási segélyre megy, illetve onnan visszatér.

A részesedés alapját a tárgyévben (töredékévben) munkabérlétszám terhére kifizetett díjazások képezik. Az év végi ré-

szesedést továbbiakban növelni a folyamatos munkaviszonyért járó évenkénti 1%. Ennek az 1%-os évenkénti növelő tényezőnek az alapja az egyébként járó bérarányos részesedés. Megjegyezni kívánjuk, hogy folyamatos munkaviszonynak kell tekinteni a Pécsi Dohánygyárnál, illetve a korábbi munkahelyen eltöltött évek együttes összegét abban az esetben, ha a dolgozó más munkahelyről áthelyezéssel került a vállalat állományába. Egyéb esetben csak a Pécsi Dohánygyárban eltöltött munkaidő tekinthető folyamatosnak. További növelő tényező az egyébként járó részesedési alapot növelő törzsgárda százaléka. Köztudott, hogy vállalatunknál a törzsgárda szabályzat az ott lerögzített egyéb feltételek fennállása esetén a vállalatnál eltöltött 5. év betöltése után teszi lehetővé a törzsgárdatagságra való felvételt. Aki a törzsgárda szabályzat szerint a törzsgárda tagság sorába felvétel nyert, az az 5. év betöltése után 8%-ot, azt követő évek pedig évenként + 1%-ot kap a törzsgárda tagságért. Pl. 10 év után tehát 13% jár törzsgárdatagságért. A törzsgárda tagságért járó plusz százalékokat a kollektív szerződés 26. pontjának 3. bekezdése évenként és százalékosan tételesen rögzíti.

Befejezésül a veszteséges gazdálkodás esetén bércsökkenés alá tartozó munkakörök ismertetjük. Ezek: termelési osztályvezető, műszaki osztályvezető, anyag- és áruforgalmi osztályvezető, tervstatistikai osztályvezető, minőségellenőrzési osztályvezető, munkaügyi osztályvezető, szervezési osztályvezető, tmk-üzemvezető, művezetők, energetikus. **Dr. Simon Gyuláné**

A kitüntetett főgépmester

ÜJSÁGHIR: A Pécsi Dohánygyár csomagolási osztályának gépvezetője, Szilvási Ferencné március 4-én a nemzetközi nőnap alkalmából megkapta a „Szakszervezeti munkáért” kitüntetés ezüstfokozatát az ÉDOSZ székházában.

Húsz év egy munkahelyen, nem kevés idő. Az emberek természetesen veszik a jelenlétét nap mint nap, a gyárban a munkatársak ismerik gondját-örömét. Szilvási Ferencné nem erre a pályára készült. Övönő szeretett volna lenni, de a háború közbeszólt. A harmadik évfolyam végén be kellett fejeznie az iskolát. A naptár 1944-et mutatott, mikor abbahagyta az övönőképzést. Pár hónappal később férjhezment, ami biztos támaszt jelentett abban a nehéz időben.

— Igen, férjhezmentem,

Szilvási Ferencné

majd jöttek a gyerekek. 1957-ben kerültem a Dohánygyárba, ahol ládászállító, szárító, majd csomagoló voltam a csomagolási osztályon. Nem sokkal később az előkészítéshez kerültem, ahol mint bontó dolgoztam. Rengeteg családi problémám volt a férjem miatt; a munkahely, az emberek nagyon sokat jelentettek számomra. Mikor szakszervezeti bizalmiunk választottak, nagyon örültem a megbízásnak. Végre tehettem valamit az emberekért — meséli Szilvási Ferencné.

Élete legszebb éveit a Dohánygyár óvodavezetőjeként töltötte. Foglalkozott az apróságokkal, szervezett, irányított. Nagyon szerette csinálni; az-

tán el kellett hagynia, mert nem volt meg a megfelelő szakképzettsége. Mikor visszakerült a termelésbe, szakszervezeti társadalmi munkája mellett megválasztották a Május 1. szocialista brigád vezetőjének. Magáról nagyon keveset, munkatársairól annál szívesebben beszél. Büszkén mondja, hogy az egyik brigádtag, Nagy Rezsőné harmadik helyezést ért el a bizalmi vetélkedőn és a Munka és művelődés vetélkedő iparági döntőjében hetedik helyet 160 résztvevő brigád között.

— Tudom, apró dolgok ezek, de ebből tevődik össze a munkám.

Vitatkozni szeretnék, de nem teszem. Apró dolgoknak tűnné-

nek valóban, ha csak az eredményeket néznénk, de ami mögötte van, az asszonyok helytállása, kitartása, az közel sem kicsi. És ennek Szilvásiné is részese, hiszen a brigádtagok összetartásának sikere az ő érdeme is.

Családi életében 1971-ben változás történt. Meghalt a férje. Az egyedül maradt asszony a kisebbik fiához költözött. Jelenleg Kertvárosban él egy panelházban. Mikor elmondta, hogy három unokája van, hittelkedve néztem rá. Enyhén barázdált arca, szőke haja, lendületes megjelenése után félre nem hittem volna, hogy háromszoros nagymama. A legkisebbik unokája a dohánygyári óvodába jár; hacsak teheti,

hozza-viszi. Két műszakban dolgozik, vagy ha a gépet tmk-zák, akkor éjszaka is. Egy KDV csomagológépen főgépmester; öt ember munkáját hangolja össze. Szabad idejében nagyokat sétál.

— Szeretem a természetet. Ha bejövök a gyárkapun, olyan jó látni, hogy szép rendezett a park és nyílnak a virágok. Kellemes érzés, hogy ebben a mi kezünk munkája is benne van.

Mikor átvette a kitüntetést, rettenetesen izgult. A dohánygyárban ketten kapták meg ezt a rangos elismerést. Ahogy visszament a helyére, akkor kezdett megnyugodni.

R. N.

Elkészült a vállalati mérleg Túlteljesítettük eredménytervünket

Több mint egymillió forint a „XIII. havi” borítékban

A dolgozók képviselői és a vállalat vezetői február 28-án műszaki tanácskozás keretében vitálták meg az 1976. évi munkánkról készült mérlegbeszámolót. A beszámoló anyagát Irimi Sándor igazgató ismertette a megjelentekkel. Termelési tervünk 5650 millió darab cigarettát, a ténytermelés 5,956,3 millió darab, ami 105,4%-os túlteljesítésnek felel meg. Előző évhez viszonyítva (1975. év) a volumennövekedés nagymértékű volt, amit a meglévő eszközökkel értünk el. Termelési értékterv 778,3 millió forint, tény 839 millió forint, ami 107,8%-os. Ezt a növekedést a gyártmánystruktúra változása idézte elő, főként a Sopianae cigaretta mennyiségi növekedése. Eredménytervünk 76,3 millió forint, a tény 92,7 millió forint, mely bizonyítéka a jó munkánknak.

Termelékenységünk 1975. évhez 112,2%-ra javult. Ennek van jó, de van árnyoldala is. Évek óta 10%-os körüli a termelékenység növekedése, ami bizonyítja, hogy hosszú idő óta nem tudtuk létszámtervünket biztosítani. Ezen időszakban is 33 fő hiányzott a termelésből. Gyakorlatilag kevesebb munkával oldottuk meg a többtermelést, mint a kevesebbet 1975-ben. Ezt bizonyítja, hogy a termelés termelékenységgel fedezett hányada 85,9%.

A bérek átlagosan 6,9%-kal nőttek, ezen belül a munkásbérek nagyobb ütemben, az alkalmazotti bérek kevésbé.

A termeléskapacitás oldalról való biztosítása érdekében normarendezést hajtottunk végre az elmúlt év elején. Ez szinte minden termelő részlegre kiterjedt.

Több túlórával

Kiegészítette az intézkedést, hogy minden területre kiterjedő vizsgálat után az előkészítési osztályon dolgozók 42 órás munkahétről 44 órás munkahétre álltak át. Itt tehát bizonyos mértékben extenzív módon emeltük az osztály kapacitását. Így magyarázható, hogy a 33 fő létszámihiány viszonylagosan mondható, illetve egy részét a normarendezések „pótolták”.

Van azonban kevésbé derűs oldala is munkánknak. 1974-től semmiféle kapacitásbővítő beruházást nem végeztünk a vállalatnál. Így a gyors volumen-növekedés bizonyos fokig belső arányok torzulásához vezetett. 1974-75-ben a túlórák száma 14 ezer körüli, míg a beszámolási időszakban ez közel 20 ezerre nőtt. A túlóranövekedést részben az áruforgalmi osztály okozta, nagymértékben a termelési osztály, ahol háromszorosára nőtt az igénybevett túlórák száma.

A szocialista brigádmozgalmat szépen fejlődött az elmúlt évben. Sok pozitív oldalt emelhetnénk ki. Összesen több mint 9 millió forint írható a brigádmunka javára. Örvendetesnek mondható, hogy a munkán kívül más pozitív jelenségek is vannak. Rendszeressé vált a tanulás. A továbbtanuló 192 főből 175 a munkás.

Jelentős mértékű volt a társadalmi munka mértéke. A vállalat dolgozói 11 ezer órát teljesítettek a tervezett 4 ezerrel szemben. A többlet társadalmi óra egy részét a Metropol cigarettá csomagolásával teljesítették a dolgozók, mely szép példája volt az összefogásnak.

7 millió fejlesztés

Beszélnünk kell a vállalati eredmény elosztásáról. A belső szabályozó rendszer értelmében — a korábbi évektől eltérően — a vállalat mintegy 7 millió forint saját rendelkezésű fejlesztési alappal rendelkezik.

Előző évben mindössze 2 millió forint volt a fejlesztési célra felhasználható összeg.

A vállalat vezetői és a szak szervezeti tanács vizsgálta a részesedési alap képzését. Körültekintően kellett eljárunk, hiszen az adózási rendszer lényegesen befolyásolja az alap képzést. Így 1,8 millió forint a részesedési alap összege.

A felhasználásáról minden szempontot figyelembe véve döntöttünk. A nyereségrészesedésünk 1,1 millió forintra alakult, melyet a kollektív szerződés szabályai alapján fizetünk ki.

G. J.

Lapszerkesztők találkozója

Február 21-én a Dunántúli Napló szerkesztőségében megbeszélésre gyűltek össze a megye üzemi lapjainak felelős szerkesztői és az érdekelt üzemek párttitkárai. Rajnai József elvtárs, a Megyei Pártbizottság osztályvezetője és Tömpe Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság üzemi lap-lelőse értékelték az üzemi lapok munkáját. Tömpe elvtárs többek között megállapította: „Havonta 50 ezer példányban jelenik meg üzemi lap és üzemi híradó a megyében. Ez a párt igen fontos propaganda eszköze.” A továbbiakban Aparác Dienes és Csizmán Jenő elvtárs tartott előadást Baranya megye 1977. évi gazdaságpolitikai feladatairól, majd Mitzki Ervin elvtárs, a Dunántúli Napló főszerkesztője adott útmutatót a helyes szerkesztési elvekről.

Jelentősen nőtt az egy főre eső termelés

Reális értékelések, kiemelkedő eredmények

Vállalatunknál a munkaverseny értékelésének alapja az önértékelés volt. A brigádok a szerződésben vállalt kötelezettségeiket negyedévenként értékelték. Az önértékelés során meghatározták, hogy a vállalt kötelezettségeiből mit, milyen szinten teljesítettek, illetve túlteljesítettek. Az önértékeléseket a munkaversenybizottságok negyedévenként ellenőrizték, javaslatot tettek a brigádok elismerésére, és az anyagi elismerés mértékére.

Az egész éves munka értékelése nem fér egy újságcikkbe, ezért csak a fontosabb eredményekre térnénk ki.

Kiemelt eredményt ért el az előkészítési „Vörösmarty” és „Ady” szocialista brigád. A tervezettnél kevesebb fővel teljesítettek 100%-ot felett, emellett a dohányanyag gazdálkodásával a minőségben is javítani tudtak.

A vállalat kiválói

Nemcsak a gazdasági munkában, de a társadalmi munkában is kiemelkedő eredményt ért el. A tervezett 552 óra helyett 1767 órát teljesítettek. Munkájukat 66 200 Ft-tal jutalmazta a vállalat és mindkét brigád elnyerte a „Vállalat Kiváló Brigádjá” címet.

A gyártásban is kedvezően alakult a gazdasági vállalatok teljesítése, és az egy főre jutó termelékenységi mutató is. A szép eredmények mögött igen nehéz, megfeszített munka áll, hiszen ezen az osztályon is a létszámgazdálkodás okozta a legnagyobb nehézségeket.

Az anyagmegtakarítás érdekében a hat brigád közül a legtöbbet a „Bánki Donát” szocialista brigád tett. Az önértékelésük alapján megállapítható, hogy nemcsak a gazdasági munkájuk volt jó, de társadalmi munkájukban is túlteljesítették vállalatukat. Társadalmi tulajdon ellen sem vétettek, a munkafegyelmük terén még javítani kell.

A „Zrínyi” és a „Lendület” brigádoknál az év folyamán egy-egy baleset is volt, azonban a munkaverseny során tett vállalásaiknak eleget tettek.

Ennek alapján nyerte el a „Lendület” brigád az ezüstérmét, a „Zrínyi” brigád a bronz fokozatot.

A csomagolási osztály munkaverseny-bizottsága az értékelés során megállapította, hogy az anyagfelhasználás a normákon belül alakult. Jelentős anyagmegtakarítást ért el a „Május 1.” brigád. Két alkalommal az osztály teljes kapacitással kommunista műszakot szervezett, 16 450 gyűjtőcsomagot készítettek a Metropol cigarettából.

Nehéz év után

Lényegesen nehezebb helyzetben volt a papírosztály. A filterragasztó, a lencsazag hiánya, a nem megfelelő alapanyagok miatt időnként egyenletlenségek mutatkoztak a vállalatok teljesítésénél. A brigádok nehéz évet zártak, amelyhez még az is hozzájárult, hogy a kislétszámú kollektívák munkaszervezése terén nem tudták betölteni az önálló brigád funkcióját. Ezért került sor az év elején az összevonásra, ennek értelmében mindhárom műszak egy-egy brigádot alakított.

Sigora Irma

BIZALMIK VETÉLKEDŐJE Gergely Lászlóné lett az első

Március 5-én rendeztük meg a szak szervezeti bizalmi vetélkedőjének vállalati döntőjét. A verseny első fordulójából — a selejtezőből — 12 versenyző jutott tovább. A döntőn tizen jelentek meg, két dolgozónk alapos indokkal visszaléptek.

Négy témakörben kellett tudásukról számot adni; a SZOT-kongresszus, a XI. pártkongresszus, a bizalmi jogai, kötelességei és a kollektív szerződés anyagából.

A SZOT-határozat anyagából összeállított tesztkérdésekre szinte mindenki jól válaszolt. A kollektív szerződést is alaposan áttanulmányozták, ezt bizonyították a maximális pontszámot megközelítő megoldások.

Igazi versenyhangulat akkor alakult ki, amikor a politikai kérdésekre került sor. Itt már elhúzott az „élemezny”, nagyjából kialakult a sorrend. Addig, míg a többi kérdés csoportban sokan tudtak maximális pontszámot szerezni, ebben a témakörben csak egy versenyző szerzett 10 pontot.

A „Vörös Csillag” brigád is jelentősen hozzájárult ahhoz a jó eredményhez, amelyet 1976. évben elért vállalatunk. Bal- esetenként közlekedtek, 860 óra társadalmi munkát végeztek.

A vállalatok minden területén kiemelkedő eredményt ért el a „Tabac” brigád dolgozója. A „szocialista módon dolgozni” értékelést 37 pontban foglalták össze. A rendszeres napi feladataikon túl helyesen tarták fel — vizsgálati anyagokkal bizonyítva — a filter- rúdgyártásban jelentkező problémákat.

Aktívan vettek részt az új magyar parafaragásztó próbagyártási eredményeinek feldolgozásában, értékelésében.

A KISZ kongresszusi versenyben elnyerték a Baranya megyei KISZ-bizottság elismerő oklevelét. Társadalmi és kulturális területen is jelentős eredményeik, ezt az 1722 óra társadalmi munka és a „Munka és művelődés” vetélkedő első helyezése bizonyítja.

A számviteli osztályon alakult „Kun Béla” brigád jó munkája alapján elnyerte a szocialista címet.

JEGYZET:

Gondolatok a nőkonferencián kapcsán

A Magyar Nők Országos Tanácsa március hó 5-én és 6-án tartotta II. konferenciáját. A konferencián mintegy 600 küldött vett részt. A meghívottak között néhány férfi is előfordult, főleg olyan üzemek vezetői, amelyek többségükben nőket foglalkoztatnak és már tettek egyet és más a nőpolitikai határozatok végrehajtása érdekében.

A konferencia értékelte azokat az országos és helyi jellegű folyamatokat és problémákat, amelyek a KB- és kormányhatározatok óta létrejöttek, megoldódtak és azokat is, amelyek ma még a jövő feladatoit képezik. Egy ilyen értékelés óhatatlanul számvetésre kényszerített minden jelenlét, köztük engem is.

A nők vezetővé válásának folyamatában vállalatunk sokat tett az elmúlt évben. A közép- és munkahelyi vezetésben arányosan vesznek részt nők és férfiak. Másfél év óta a vállalat felső vezetésében is helyet kapnak a nők. Ezzel kapcsolatosan ki kell jelenteni, hogy általában nem maradnak el a férfi vezetők mögött.

Örökölt problémánk az, hogy a társadalmi méretű fejlődés során idősebb asszonyaink egy részét a háztartásból vontuk be a társadalmi termelésbe és szinte több évszázados gyakorlat következtében vált szokássá az, hogy az ipari termelésben a férfiak a szakmunkát, a nők a termeléshez kapcsolódó segédmunkát végezték el. Ez a következmény jelentkező vállalatunk életében is olyan formában, hogy a férfiak túlnyomó többsége szakmunkás, ugyanakkor a nők többségükben segéd- és betanított munkások. A vállalat éveken keresztül elkezdte a szakmunkás képzést, melyben túlnyomó többségében nők vesznek részt. Ez az oktatási folyamat elsősorban azt a célt szolgálja, hogy dolgozó asszonyainkat és lányainkat minél nagyobb mértékben képezzük át szakmunkássá annak érdekében, hogy a termelésben elfoglalt helyüket is szerepük értékét növeljék.

A dolgozó nők szakmunkássá való átképzése országos jelenség. Az új női szakmunkásoknak a termelésbe való beilleszkedésére azonban nagyon oda kell figyelni a vezetőknél. Nem végzünk érdemi munkát, vagyis statisztikát, divatot csinálunk a nőpolitikából akkor, ha a szakmunkásbizonyítványt nyert dolgozó nőknek nem tudunk szakmunkás munkakört biztosítani a termelésben. Ez viszont rendkívül káros a társadalom, a vállalat és a személy részére egyaránt. Hiszen a magasabb szakismeret megszerzése költség és munka. Ha a magasabb szakismeretet nem alkalmazzuk ennek megfelelő helyen, akkor gyakorlatilag félrevezettük önmagunkat, az új szakmunkát, csalódást és vesztetést okozunk a szakmunkásnak, vállalatnak, népgazdaságnak egyaránt. Ebből a következtetésből az a szükségszerű intézkedés kell hogy szülessen, hogy az eddigi helyi-közeli alkalmazott munkahelykiválasztás és megjelölés helyett a vállalat rendszeres fejlesztési terv alapján vizsgálja a technológiai rendszerben időszerűségi kódot fejlesztési ütemet, a fejlesztés következményeként létrejövő új, magasabb igényű munkahelyekre állítsa be a szakmunkásbizonyítványt szerzett dolgozó nőket, ahol a munkaköri feladat igényessége egybe esik a szakmunkás végzettségével, illetve a bértétel a végzett munka értékével.

S. I.

Ebben a bonyolult kérdésben a vállalat már eddig is jelentős eredményeket ért el, a folyamatot azonban az eddigieknél szervezettebbé kell tennünk azért, hogy a jövőben lehetőleg egyetlen szakmunkás nőnek se okozunk csalódást.

A konferencia kapcsán még egy jelentős szempont merült fel, amely a mi vállalatunkra is érvényes. Az újonnan kinevezett női vezetőknél is tapasztalható, a szakmunkás munkakört betöltő nőknél még inkább, a kishitűség. A gyártási osztályon ma már jól dolgozó szakmunkás nők esetében bizonyítást nyert, hogy hosszú ideig nem éreztek megfelelő önbizalmat a magasabb munkakör betöltéséhez. Ma már bizonyított, hogy a munkát a férfival azonos értékben végzik el, sőt teljesítményük több vonatkozásban egyenletesebb. Ezek az asszonyok sokat segítettek annak a maradi szemléletnek a leküzdésében, hogy gépmester csak férfi lehet ennél a vállalatnál. Bizonyították a női szakmunkások létjogosultságát a bonyultabb termelési folyamatokban is. Rajtuk kívül azonban még több olyan végzett szakmunkás nővel találkozunk, akik nem érznek önmagukban bátorságot bonyolultabb munkakörök betöltésére.

Ha tárgyilagosan vizsgáljuk ezt a problémakört, akkor el kell ismerni, hogy a szakmunkás iskola nem ad minden vonatkozásban felkészülést egy szakmunkás munkakör betöltésére. Hiszen az elmúlt években a kollektív szerződés által rögzített formában gyakorlat volt az, hogy a vállalatunkhoz felvett férfi szakmunkásokat több hónapon keresztül megtanították a cigarettagyártás folyamatára. Célzerű foglalkozunk azzal a kérdéssel, hogy a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után ismeretszerzési céllal betanulási időt kell biztosítani a női szakmunkásoknak is.

Azoknak a fiatal munkahelyi vezető nőknek, akik a közelmúltban mentek férjhez és várható, hogy GYES-re távoznak, a helyettesítésükről szervezeten gondoskodni kell, hiszen a vállalat megfelelő számú technikus rendelkezik és biztosítani kell a GYES-re menőket, hogy előző munkahelyükre kerüljenek vissza. Ezekkel a fiatal nőekkel többlet kell foglalkozni a gyermekgondozási idő alatt is. Találkozókat kell szervezni, hogy ne szakadjanak el a vállalat életétől és visszatérve a gyárba ne legyen szükség hosszú útra ismerkedésre a munkakörükkel illetően.

Tovább kell fejlesztenünk gyermekintézményeinket, hiszen a dolgozó anya csak akkor tud teljes értékű munkát végezni, ha gyermekét biztos helyen tudja. Tovább kell javítanunk a női munkaerő speciális igényeinek megfelelően a vállalat szociális ellátottságát, a munkahelyek kulturáliságát. A különböző szintű vezetők szisztematikus továbbképzése, a szocialista brigádokon belül folyó tartalmi élet legyen alapja a munkahelyi légkör fejlődésének emberi oldalról.

A fenti lényeges szempontokon túl még sok mindent kell tennünk azért, hogy a mi vállalatunk, ahol az alkalmazottak túlnyomó többsége nő, olyan körülményeket teremtsen tervszerű szervezési és fejlesztési tevékenység alapján, hogy az itt dolgozó nők mindinkább zavartalanabb tudjanak eleget tenni úgy anyai, mint termelési, közéleti hivatásuknak egyaránt.

Irimi Sándor

Szellemi totó (II.)

- Az idén hányadik alkalommal kerül sor a forradalmi ifjúsági napok megrendezésére?
  - 1 tizedik alkalommal
  - 2 tizenkettő alkalommal
  - 3 kilencedik alkalommal
- Az ország fiataljainak hány százaléka tagja a KISZ-nek?
  - 1 40%-a
  - 2 30%-a
  - 3 50%-a
- Melyik esztendőben fogalmazta meg a pártkongresszus a szocializmus alapjainak lerakását?
  - 1 1966
  - 2 1970
  - 3 1962
- Az V. ötéves terv folyamán melyik termelési ágának kell a legnagyobb mértékben növelni a termelékenységét?
  - 1 nehézipar
  - 2 mezőgazdaság
  - 3 vegyipar
- A kubai szocialista forradalom az idén hányadik évfordulóját ünnepli?
  - 1 10 éves
  - 2 15 éves
  - 3 20 éves
- Melyik együttes képviselte városunkat a Kubában járt kulturális delegációban?
  - 1 Pécsi Balett
  - 2 KISZÖV táncegyüttes
  - 3 az I. M. kamarakórusa
- Az 1976-ban Berlinben tartott európai munkáspártok kongresszusának záróbeszédét elfogadott felhívását ki tartotta?
  - 1 Leonid Breznev
  - 2 Erich Honecker
  - 3 Kádár János
- Hányadik évfordulóját ünneplik Kilián György születésének?
  - 1 65.
  - 2 75.
  - 3 70.
- Hányan vagyunk Magyarországon 30 éven aluliak?
  - 1 2 millióan
  - 2 4 és fél millióan
  - 3 6 millióan
- A KISZ-védnökségben kik vehetnek részt?
  - 1 csak KISZ-tagok
  - 2 csak KISZ-tagok és fiatal párttagok
  - 3 KISZ-tagok és KISZ-en kívüli fiatalok
- Ebben az ötéves tervben gyárunknak melyik üzemezzé kapja a legnagyobb beruházást?
  - 1 gyártás
  - 2 előkészítés
  - 3 csomagolás
- Az üzemi demokráciának melyik a legszélesebb fóruma?
  - 1 vállalati szakszervezet
  - 2 műszaki konferencia
  - 3 termelési tanácskozás
- Hány fejezete van az Ifjúsági Törvénynek?
  - 1 8
  - 2 7
  - 3 9
- Népgazdaságunkban a nők aránya az aktív keresőkben?
  - 1 44%
  - 2 40%
  - 3 46%

Beküldési határidő: 1977. április 5. A februári TOTÓ helyes megfejtése: 2 x 2, 1 x 1, 1 x 1, 2 x 2, 1 x 1. **Találatlanos szelvény nem érkezett be, így a 100 Ft-os vásárlási utalványt nem tudtuk kiadni. 50 Ft-os utalványt nyert: Szabó Imre, Dancsó István.** **A helyes megfejtők között 1 db 100 Ft-os és 2 db 50 Ft-os vásárlási utalványt sorolunk ki.** **Cím: Pécsi Dohánygyár KISZ-bizottsága, Pécs, Dohány u. 2-8.**

ÉDOSZ sakkbajnokság

1977. március 5-én délután 13 órai kezdettel került sor az ÉDOSZ sakkbajnokság megrendezésére, melynek helyszíne vállalatunk tanterme volt.

Az előzetes megbeszélések során az a döntés született, hogy két részre bontjuk a játszmákat, ugyanis a versenyzők elsősorban a várakozás-izgalmaiban fáradnak el. Erre azonban nem került sor a versenyzők, s a vállalatok sportbizottságainak megfelelő segítségével.

Eddig az volt a legnagyobb probléma, hogy lényegesen kevesebb sakktabla volt, mint a versenyző párok száma. Most az ellenkezője adódott, így a játszmákat folyamatosabbá tudtuk tenni, s eredménye az lett, hogy öt óra leforgása alatt sikerült lebonyolítani a versenyt. Hat vállalat 24 fővel képviselte magát: Tejipari Vállalat 6 fő, B. m. Sütőipari Vállalat 5 fő, Pécsi Dohánygyár 5 fő, Pincegazdaság 4 fő, Gabonafelvásárló 3 fő, Pécsi Sütőipari Vállalat 1 fő.

Sajnos vállalatunk sakkodói nem kedvezett a szerencse, s csak egy versenyzőnek sikerült a legjobb nyolc közé bejutni.

Hegy József

Április közepétől ismét bajnokság

Edzőmérkőzés hazai pályán. Játékosaink ezúttal nem tudták ki használni az otthon adta előnyöket. EIVRT Sopiana—Dohánygyár 4:0. Nagy László felv.

Csapatunk edzőmérkőzésekkel készül a nyitányra

Az utóbbi hetekben gyárunkban is elkezdődött a mozgólabda. Először a kispályás labdarúgók „ébredtek”. A pályát társadalmi munkában piros-salakkal borították le és az elrendezés után azonnal előkerült a labda is. Ezt a célszerűség is megkívánja, hiszen — mint ismeretes — a tavaszi szezon már az I. osztályban kezdjük, ahol magasabb a követelmény és ennek eleget tenni csak tervszerű, fegyelmezett felkészüléssel és természetesen jó játékkal lehet. A munkát nem akadályozza semmi. A szakszervezeti bizottság jelen-

tős anyagi támogatása lehetővé teszi megfelelő felszerelések beszerzését. A munkahelyi vezetők eddig minden támogatást megadtak, reméljük továbbiakban is lehetővé teszik — amennyiben szükséges —, hogy a csapattagok munkaidőben is részt vehessenek a mérkőzéseken. Egyáltalán, számítunk minden támogatásra és nagyobb érdeklődésre, mert ez is szükséges ahhoz, hogy az I. osztályban helytállhassunk.

Április 16-án kezdődik a tavaszi idény. Addig még van idő, hogy a csapat bejótssza

magát, rendezze sorait. Remélhetőleg idén sem lesz „játékoshiány” és ez nem fogja akadályozni az eredményeket.

Április elején megkezdődnek az ÉDOSZ Kupa mérkőzései is, ahol két csapattal szeretnénk részt venni, ami bizonyos mértékig elősegíti a tömegsport mozgalmát is.

Gábor József

India a nikotinszegény dohány felé kacsintgat

India a világ harmadik legnagyobb dohánytermelő országa. Jelentős exportot is bonyolít. A szubkontinens különböző talaj- és hőmérsékleti viszonyai következtében igen sokfajta és minőségű dohány termeszthető. Már kb. 200 éve azonban túlnyomórészt a sötétszínű fajtákat termesztik, amelyeket vagy napon, vagy levegőn szárítanak. Újabban már mindinkább tért hódít a mesterségesen szárított dohány is, legfőképpen a bidi-, szivar- (cheroot), vizipipa (hookah), rágó és szippantó dohány előállításához. Ezeket a dohányfajtákat egy-egy tájegységben termesztik, kivéve a szippantó dohányt, amit valamennyi sötétszínű fajtából elő tudnak állítani. A bidi-dohányt nagyobb mennyiségben a nyugati és északi körzetekben termesztik, a hookah-pipadohányt, valamint a rágódohány előállításához szükséges fajtákat zömében az északi Vindhya-hegység körzetében. A déli államokban — Andhra, Madras, Kerala és részben Mysore államokban főleg a szivar és a rágódohány előállításához alkalmas dohányfajtákat termesztik. Ez a hagyomány már hosszú idő óta fennáll, és lényegében ezen a téren nagyobb változások nem voltak tapasztalhatók.

India a nemzetközi dohánypiacra az évszázad elején tett szert nagyobb jelentőségre. 1906-ban a British-American Tobacco Company hozta létre Észak-Indiában az első cigarettagyárat. Többoldalú kísérletezés után meghonosították az amerikai származású virginia-fajtákat is, főként Guntur

és Andhra államok körzetében. A világpiacon való behatolás azonban erőteljesebben csak a húszas években kezdődött. A flue-cured nagyobb mennyiségben való exportja megindulással. Az itt termesztett fajta citrom- és narancssárga színű, könnyű, semleges ízű és így kiválóan alkalmas más fajtákkal való keveréshez. A világon indiai flue-cured főként Nagy-Britanniában vált kedvelté, de innen szállították tovább több európai országba is. A nagy arányú exportkereslet hatására ebből a fajtából 1968—1969 években a vetésterület „nő” 143 ezer ha-ra növelték. Legnagyobb ültetvényeket Kelet-Godavari és a déli Nollare körzetben egészen Madras állam határáig telepítették. Ezen az ültetvényeken termesztik az indiai flue-cured fajtát csaknem 98%-át. A fennmaradó részt Mysore államban, kisebb mennyiségben Gujarat és Maharashtra tartományban termesztik.

1969-ben Indiában 440 ezer ha-on termesztettek dohányt. Már ebben az évben összesen 361 ezer tonnát takarítottak be, ebből flue-cured termelése kb. 145 ezer ha-on folyt, amelyen a megtermelt mennyiség 119 ezer tonna volt. Az összes területből 143 ezer ha jutott Andhra államra (117,5 ezer t).

A hetvenes években India már kb. 50 országba exportál dohányt, legnagyobb felvevő Japán és általában a távolkeleti országok és a Csendes-óceán szigetvilágának országai. Tíz év alatt a nyersdohány exportja több mint a duplájára nőtt. Továbbra is azonban a legnagyobb átvető ország Nagy-Britannia, közel 26 ezer tonna dohányt vásárol Indiától. A Szuzei-csatorna lezárás utáni években a behozott mennyiség ugyan mérséklődött, ez azonban csak átmeneti jelenség volt.

Az utóbbi években az indiai dohány legnagyobb vásárlója a Szovjetunió lett. Nagyobb mennyiségben szállítanak nyersdohányt és cigarettát más szocialista országokba is.

1975-ben a vetésterület kb. 150%-kal csökkentették. Ennek következtében a dohánytermelés is az 1974. évi 461 ezer tonnáról, kb. 409,3 ezer tonnára csökkent. Andhra Pradeshben a dohányföldök egy részén gyapotot telepítettek, másrészt azonban a kedvezőtlen időjárás következtében csökkentek a hozamok is.

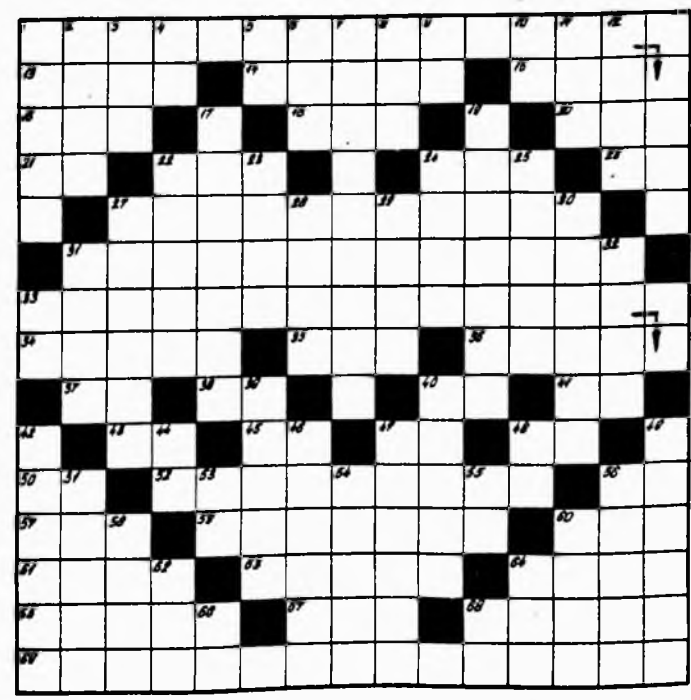
Az 1976. évi terméskilátásokra nagy befolyással voltak a tartós monszun esőzések, főként Andhra Pradesh államban. A farmerok nagy részének újra kellett palántáznok és az így megfogott termés jóval kisebb növesű és lazább súlyú is. Minősége sem a legjobb.

Hosszabb távon az EGK Indiában működő közös missziója az új exportfajták termesztését kívánja elősegíteni. Főleg a nagy termést hozó és nikotinszegény fajtákat szeretnék itt meghonosítani. Ennek programnak megvalósítására koncentrált a Rajamundryben működő Központi Dohánykutató Intézet is.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes: 1. Charlotte Bronte: Hastings kapitány című klregényéből idézzük Charles Townshand dalának egy részletét. A megfajtés első sora (zárt betűk: C, K, I, L). 13. Titokban figyel. 14. Francia férfinév. 15. A fejed tetelére. 16. Világos angol sőr. 18. Gazdasági eszköz. 20. Limited rév. 21. Szalmizációs hang. 22. A fordította gyermekváros. 24. Tözege mássalhangzó. 26. Klasszikus kettősbetű. 27. Késői hazajárások. 31. A megfajtés második sora. 33. A megfajtés harmadik sora (zárt betű: E). 34. Az ide márt útes kiütést eredményezhet. 35. MLA. 36. Találat ford. 37. Az AEROFLOT része. 38. Neki azonos betű. 40. Locomotiv... 41. ID. 43. Görög betű. 45. Gyilkol. 47. Határozórag. 48. Kupagyőztesek Kupája. 50. Szintén. 52. Kísérőfőlni. 56. Csahos. 57. EZB. 59. Rávilágit. 60. MDE. 61. Közterület. 63. Egyfajta tézsta. 64. Air... 65. Szétharap. 67. A Forsite Saga egy részlete. 68. Nem egészen varieté. 69. A megfajtés negyedik sora (zárt betűk: S, B).

ford. 22. Ausztrália északi vizeln lévő sziget. 23. Vidék. 24. Kezerve ásit. 25. Arab fennsík. 27. Neves csillagász, matematikus. 28. Idegen ritmus. 29. Európát folyó. 30. Lakások a fiatalok nyelvén. 31. A birtokában. 32. Utog kezerve. 33. ZA. 39. Egyfajta múzeum. 40. Régi fillér. 42. Kivez. 44. Indíték. 46. Nyugodtan leszaladsz. 47. Betegágy része. 48. Kérdőnévmás. 49. „Az” igazoló okmány. 51. Igen éreg anyóka. 53. A póta teszi. 54. Kereség. 55. NT. 56. Az egyik leányé. 58. Az osztrák császár rezidenciája. 60. ... holnap az. 62. Szélesre nyit. 64. Enyém olaszul (nn). 66. Fordított határozó. 68. RB. **Beküldendő: a vízszintes 1., 31., 33. és 69. sorok helyes megfejtései a szerkesztőség címére 1977. április 10-ig.** **Az előző számban közölt rejtvény helyes megfejtése: Eső esett, nagy a sár, cikázik a lecskapár. Ide száll, oda száll, araszunkra rátalál.** **Könyvjutalmat nyertek: Nagy Józsefné, 7627 Pécs, Tárnai u. 8., Gyenis László, 7623 Pécs, Athinay u. 2/a., Szűcs Józsefné, 7630 Pécs, Bor u. 68., Nagy Csaba, 7773 Villány, Szabadság u. 9. A könyveket postán küldjük el.** T. L.

ÚJ KISZ-TITKÁROK

A közelmúltban tartott KISZ-vezetőségválasztó taggyűléseken Bánkúti Zsuzsát és Horváth Istvánt alapszervi KISZ-titkárrá választották a fiatalok

HÍREK

— Az 1977. évi forradalmi ifjúsági napok alkalmából KISZ KB Dicsőró Oklevelet kapott Nagy Mária, melyet március 19-én, a FEK-ben megrendezett ünnepségen vett át.

— Bizalmiak tanácskozása. Vállalatunk szakszervezeti bizottsága március 28-án tartja tanácskozását a bizalmiak részvételével, melynek napirendjén a választások óta végzett munka szerepel.

— A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium Termékforgalmazási Főosztályának felhívására 1976. évben fokozott figyelmet fordítottunk a színesfém-megtakarításra. Az elmúlt évben 278 533 Ft értékű alumínium fóliát takarítottunk meg.

— A SZOT-iskola hallgatói látogattak gyárunkba március 16-án. Látogatásuk célja volt: gyakorlati tapasztalatok gyűjtése a bizalmiak munkájáról. A csoportot dr. Kóhalmi elvtárs, tanszékvezető vezette.

— Iró—olvasó találkozóra került sor április 19-én, melyet a szakszervezeti bizottság szervez. A találkozóra meghívtuk Tüskés Tibor író, a Pécsi városi Könyvtár tudományos munkatársát. Szeretnénk, ha vállalatunk dolgozói mind nagyobb számban vennének részt a találkozón.

— Szabás-varrás tanfolyam indul április hónapban a vállalati szakszervezeti bizottság szervezésében. Az érdeklődők Sigora Irma kultúrfelelősnél jelentkezhetnek a vállalat személynzeti osztályán.

PÉCSI DOHÁNYGYAR

A Pécsi Dohánygyár dolgozójának lapja
Szerkesztő a Szerkesztő Bizottság
Felelős szerkesztő: Salamon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engel János u. 8.
Felelős vezető: Mellek Ruzs